

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1658

VII. An possit homo sine gratia habituali bonum aliquod opus exercere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38954

runt Melchisedech, Iob, & alij: quod autem eos, dicit Apostolus, naturaliter ea, quæ legis sunt, facere, vult tantum illos id facere sine vlla lege scripta, qualis data fuerat Iudæis, & propter quam se tantopere supra cæteras gentes efferebant; sed cum sola lege naturæ, quæ tamen non excluderat, imò ad sui obseruantiam diuinæ gratiæ auxilium requirebat.

Ex dictis colliges, quòd sicut sine diuinæ gratiæ auxilio non potest homo vllum opus bonum facere; sic etiam illum nullam tentationem (quæ vera tentatio sit) posse perfectè, & per aliquod motiuum moraliter bonum superare, cum vtrobique sit par ratio; poterit quidem sine gratia tentationi alicui leuiori contentum denegare, eique resistere ex motiuo aliquo indifferenti v. g. illicitam aliquam voluptatem repudiare ex motiuo honesto & bono sine gratia nusquam poterit, quia motiuum illud bonum cuiuscunque virtutis sit, semper bonam aliquam cogitationem diuinitus immisissam præsupponit, vt ex supra dictis constat.

SECTIO VII.

An possit homo sine gratia habituali bonum aliquod opus exercere.

Questionis sensus est, an sicut actualis gratia, sic etiam habitualis ad quodlibet opus bonum exercendum necessaria sit, ac proinde an homo illà priuatus & in statu peccati mortalis existens, cum solo gratiæ actualis auxilio aliquod opus moraliter bonum exercere possit, siue opus illud sit quocunque modo æternæ vitæ meritorium, siue non sit (de qua re agetur cap. 4.) Pro cuius resolutione

Dicendum est, posse aliquod opus moraliter bonum fieri sine gratia sanctificante, seu hominem in statu peccati

peccati mortalis posse aliquos actus moraliter bonos exercere.

Huic veritati, quæ de fide est, opponitur error Ioann. Hus, qui (vt refertur in Conc. Constant. sess. 15.) asserbat extra statum gratiæ sanctificantis nullum opus bonum fieri posse, & omnia peccatorum opera esse peccata, quem etiam errorem secutus est Calvinus lib. 2. instit. 3. & Michael Bajus qui articulo 35. ex ijs qui damnati sunt in bulla superius relata, dixit *Omne quod agit peccator aut seruus peccati, peccatum esse.*

Refellitur hic error, & opposita veritas probatur 1. ex scriptura: S. Luc. 11. vbi Christus Dominus alloquitur Phariseos, quos ibidem dicit rapinâ & iniquitate plenos esse; *Verumtamen, inquit, quod superest date el. elemosynam: ecce omnia munda sunt vobis, & eodem cap. dicit Christus, petite, & dabitur vobis: querite, & inuenietis:* quod autem illic non tantum iustos sed etiam peccatores alloquatur, constat ex ijs, quæ subiungit, *Si ergo vos, cum sitis mali, petitis bona data dare filijs vestris, &c.* Et cap. 13. Publicanus percussus pectus suum & orans, iustificationem impetrat.

Probatur 2. ex Conc. Constant. in quo prædictus error damnatus est, & ex Conc. Trid. sess. 6. cap. 6. vbi enumerantur varij actus virtutum, qui ab homine in peccato mortali existente ex diuinæ gratiæ auxilio exercentur, vt fidei, timoris, spei, &c. quibus peccator ad iustificationem recipiendam se disponit.

Probatur 3. ex S. Aug. epist. 105. vbi in peccatoribus ante iustificationem agnoscit virtutem & meritum fidei, *nec ipsa (inquit) remissio peccatorum sine aliquo merito est, si fides hanc impetrat; neque enim nullum est meritum fidei.*

Probatur 4. ex eo, quod multa sunt opera virtutum, puta religionis, temperantiæ, &c. ad quæ exercenda etiam peccatores legibus Ecclesiasticis obligantur, v. g. ad Missam diebus festiuis audiendam, ad ieiunium certis diebus seruandum; &c. nec tamen legimus, Ecclesiam v. lo canone aut lege, eiusmodi hominibus in peccato mor-

tali existentibus iniunxisse, vt, antequam Missæ celebra-
 tioni intersint, aut ieiunij obseruationem inchoent, de
 peccatis suis confiteantur, aut saltem perfecto contritio-
 nis actu doleant, sicut iniunxit ijs, qui sacram Eucharis-
 tiam, aut alia sacramenta essent suscepturi, vel eadem
 confecturi, aut alijs ministraturi; quòd tamen haud du-
 biè fecisset, si nullum opus virtutis moraliter bonum à
 peccatoribus exerceri posse existimasset.

Obijcies, Is. cap. i. dici sacrificia, & quæcunque alia
 opera religionis à peccatoribus exercita, esse Deo exosa
 & abominanda. Resp. non ideo præcise opera illa Iudæo-
 rum fuisse Deo exosa, quia ipsi Iudæi peccatores essent,
 sed quia illa ex praua intentione, & cum alijs vitiosis
 circumstantijs exercebant, vt patet ex his verbis quæ im-
 mediatè sequuntur; *Manus enim vestra plene sunt sanguine,
 & in die ieiunij vestri inuenitur voluntas vestra.*

Quæres, an sicut absque gratia sanctificante potest ho-
 mo aliquod bonum opus exercere, sic etiam possit sine
 illa omnia diuinæ legis præcepta seruare. Resp. si de præ-
 ceptis illis quæstio sit, quæ ad actus aliquos supernatura-
 les exercendos obligant, quamuis aliqua eorum sine
 gratia sanctificante impleri possint, omnia tamen & sin-
 gula non posse; cum aliqua ex ijs sint, quorum observa-
 tio gratiam sanctificantem in homine præsupponit, quale
 est præceptum de Eucharistia dignè sumenda; quòd si de
 præceptis solius legis naturalis quæstio intelligatur, di-
 cendum est quòd, quamuis ad obseruationem cuiuslibet
 illorum diuini sumpti, gratia sanctificans minimè re-
 quiratur; sine illa tamen omnia legis naturalis præcepta
 collectiue sumpta saltem tempore aliquo diuturno ser-
 uari non posse, proindeque hominem in statu peccati
 mortalis diu subsistere non posse, quin in alia peccata di-
 labatur. Ita S. Thom. cit. quæst. 109. a. 4. & 8. vbi dicit
 hominem non posse seruare totam legem sine gratia ha-
 bituali sanante seu sanctificante; & probatur ex eo, quòd
 dicit Apost. Rom. 2. *Non auditores legis iusti sunt apud Deum,
 sed factores legis iustificabuntur,* quæ Apost. verba S. Aug.
 lib.

lib. de Spirit. & litt. c. 26. sic intelligenda esse dicit, *sciamus aliter eos non esse factores legis nisi iustificentur; ut non iustificatio factoribus accedat, sed ut factores legis, iustificatio precedat.*

Huius autem rei ratio alia non est, quàm quòd, si peccator in illo peccati mortalis statu auxilijs gratiæ actualis, quæ nulli vnquam defunt, fideliter cooperetur, ad vincendas tentationes quæ occurrunt, & exercenda opera bona moralia, quorum sese offert occasio, Deus pro sua ineffabili bonitate abundantiora illi gratiæ suæ præstabit auxilia, in eoque veræ compunctionis spiritum excitabit, qui secum gratiam sanctificantem, vel per aliquis sacramenti susceptionem, vel extra sacramentum afferet; vnde infertur, neminem esse, qui notabili aliquo tempore torpescat in statu peccati mortalis, & non incidat in nouum aliquod mortale peccatum. Si enim per illud tempus internis gratiæ auxilijs sibi à Deo ad seruanda omnia legis diuinæ præcepta, & ad superandas tentationes occurrentes oblati fideliter cooperaretur, Deus haud dubiè prædictum illi compunctionis spiritum immitteret iuxta suauem misericordiæ suæ dispositionem, quo efficaciter excitatus, à peccato tandem resurgeret, & gratiam sanctificantem consequeretur.

SECTIO VIII.

An possit sine fide aliquod opus moraliter bonum exerceri.

Questionis sensus est, an sicut sine gratia sanctificante, sic etiam sine vlla fide supernaturali siue habituali siue actuali, possit aliquod opus moraliter bonum exerceri, id est an infidelis, siue hæreticus siue Ethnicus aliquod opus moraliter bonum facere possit. Pro cuius resolutione

Dicendum est, posse infideles opera aliqua moraliter bona exercere. Ita S. Thom. 2. 2. q. 10. a. 4.